

Zpátky do života

Komunikační plán

Praha 2020

Tento komunikační plán vypracovala Probační a mediační služba jako realizátor projektu Zpátky do života (dále také jako „projekt“) financovaného z Norských fondů 2014-2021. Cílem komunikačního plánu je v rámci Probační a mediační služby nastavit jednotnou a efektivní strategii při prezentaci projektu směrem k cílovým skupinám a zároveň koordinovat jednotlivé úkoly spojené s publicitou během celého období realizace projektu. Komunikační plán je určen zaměstnancům Probační a mediační služby, přičemž spolupracujícím subjektům může sloužit jako vodítko při prezentaci projektu a jeho aktivit.

Těžištěm komunikačního plánu je prezentace dvou klíčových aktivit projektu: programová centra a probační dům. Obě aktivity vycházejí z Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2025 schválené vládou ČR. V komunikačním plánu jsou programová centra a probační dům stručně představeny a následně je popsána strategie publicity.

S ohledem na pandemii onemocnění Covid-19 a s ní spojených omezení je možné, že během realizace projektu dojde s vývojem situace k dílčím změnám u jednotlivých bodů komunikačního plánu. To se zřejmě bude týkat především změn v rámci harmonogramu komunikace, bilaterální spolupráce a větších akcí typu tiskových konferencí. Hlavní rámec strategie publicity, tedy témata komunikace, cílové skupiny a komunikační prostředky (vyjma přímé komunikace), zůstane zachován.

Projekt Zpátky do života

Projekt Zpátky do života se věnuje oblasti návratu odsouzených zpátky do společnosti. Hlavním cílem je zkvalitnit proces resocializace těchto osob a poskytnout jim nástroje k reflexi své trestné činnosti a k opuštění kriminální kariéry. Projekt se tohoto snaží docílit rozšířením a zvýšením dostupnosti resocializačních programů v České republice pro klienty Probační a mediační služby pomocí programových center a probačního domu.

V rámci projektu Zpátky do života byla navázána zahraniční spolupráce s Vězeňskou službou Norska a jí zřizovaným probačním domem a probační pobočkou pro region Buskerud (Buskerud half way house and probation office). Spolupráce se zahraničním partnerem představuje důležitý prvek předávání dobré praxe a know-how při zavádění programových center a probačního domu. Kooperace s norskými kolegy bude spočívat ve čtyřech studijních zahraničních cestách. Kvůli opatřením ve spojitosti s pandemií dojde s největší pravděpodobností k upravení spolupráce. Přítomnost norských kolegů v Česku bude nahrazena online spojením.

Programová centra

Programová centra, která představují první klíčovou aktivitu projektu, vzniknou při střediscích Probační a mediační služby ve Frýdku-Místku (s detašovaným pracovištěm v Olomouci), v Chebu (s detašovaným pracovištěm v Sokolově), v Mostě a v Českých Budějovicích a budou poskytovat své služby v rámci celého soudního kraje. V rámci své činnosti budou pro klienty Probační a mediační služby realizovat minimálně čtyři typy resocializačních programů pokrývající oblasti bezpečného chování v silničním provozu, snížení rizika kriminální recidivy, uvědomění si dopadů trestné činnosti a úspěšné sociální reintegrace.

Efektivita a úspěšnost programových center je mimo jiné založena na spolupráci se soudci a státními zástupci, kteří budou rozhodovat o absolvování programů klienty Probační a mediační služby. Vedle toho mohou i probační úředníci po dohodě s klientem zařadit

absolvování programu do probačního plánu klientu v případě, že klient je vhodným adeptem pro absolvování programu.

V rámci spolupráce s probační službou Norska budou ze začátku fungování programových center norští probační pracovníci sdílet s českými lektory zkušenosti z realizace resocializačních programů. Po roce fungování programových center je plánovaná druhá cesta norských kolegů do České republiky za účelem evaluace činnosti center.

Probační dům

V probačním domě bude poskytován pobytový resocializační program, jehož cílem je podpora osobám podmíněně propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody v procesu jejich zapojení do běžného života společnosti, a to po dobu prvních měsíců po propuštění z výkonu trestu. Cílovou skupinou jsou podmíněně propuštění muži ve věku od 18 let, kterým soud v rámci zkušební doby podmíněného propuštění s dohledem uložil přiměřenou povinnost absolvovat pobytový program v probačním domě dle § 88 odst. 4 trestního zákoníku.

Resocializační pobytový program v probačním domě bude zahrnovat

- ubytování mužům po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody
- odborné vedení a podporu při řešení potřeb klientů – primárně zadluženost, bydlení, nezaměstnanost, obnova sociálních vztahů
- podporu při jednání s úřady, lékaři a jinými institucemi
- motivaci ke smysluplnému naplnění a využití času
- podporu k plnění soudem uložených povinností v rámci zkušební doby podmíněného propuštění s dohledem

Pachatelé budou v rámci programu vedeni k tomu, aby aktivně a konkrétně řešili svoji bezprostřední budoucnost – vyhledali a sjednali si nástup do zaměstnání, navázali vztahy se svými nejbližšími, vytvořili si reálný finanční plán vč. postupu při řešení zadluženosti.

V rámci zahraniční spolupráce jsou u probačního domu plánovány cesty jak českých pracovníků do Norska, tak norských kolegů do České republiky. Cílem je seznámit české pracovníky s provozem a fungováním probačního domu v Norsku a představit zahraničním partnerům činnost českého probačního domu a jeho metodické dokumenty.

Časový harmonogram projektu

1. května 2020	zahájení projektu Zpátky do života
2020-2022	rekonstrukce probačního domu v Písku
1. ledna 2021	předpokládané spuštění programových center v lokalitách České Budějovice, Most, Frýdek-Místek/Olomouc, Cheb/Sokolov
1. března 2022	předpokládané spuštění provozu probačního domu v Písku
30. dubna 2024	ukončení projektu Zpátky do života – obě aktivity (programová centra i probační dům) budou i nadále pokračovat v rámci Probační a mediační služby

Komunikační strategie

Při prezentaci projektu Zpátky do života bude v rámci Probační a mediační služby dodržován princip jednotné komunikace. Prezentovány budou jednotné cíle projektu, aby posílily jeho důvěryhodnost v očích veřejnosti.

Medializaci bude Probační a mediační služba průběžně vyhodnocovat a optimalizovat, aby pomohla programovým centrům a probačnímu domu úspěšně zakotvit v českém prostředí.

Cílové skupiny projektu Zpátky do života

V rámci publicity projektu Zpátky do života bude osloveno několik cílových skupin. Rozlišujeme celkem šest klíčových cílových skupin, se kterými budeme při realizaci projektu spolupracovat.

1. Orgány činné v trestním řízení

Do této skupiny spadají především soudci a státní zástupci, kteří budou rozhodovat o využití resocializačních programů u konkrétních pachatelů a to na základě doporučení probačních úředníků. Jejich porozumění, co který program přináší, jaké změny by chtěl u klientů aktivovat a pro které pachatele je určen, je klíčové.

2. Probační úředníci

Informování probačních úředníků je důležité s ohledem na jejich roli při vyhledávání účastníků programů a to jak v případech soudem uložené povinnosti absolvovat program, tak i v případě, že je absolvování programu s klientem sjednáno na dobrovolné bázi. Probační úředník je klíčovým pro proces zařazování klientů do programu a jeho přesvědčení o prospěšnosti absolvování u jednotlivých osob je základním předpokladem fungování programových center.

3. Pracovníci Vězeňské služby ČR

Odborní pracovníci věznic budou mít možnost v rámci své práce s odsouzenými vyhledávat potenciální klienty pro absolvování pobytového resocializačního programu v probačním domě a ve spolupráci s Probační a mediační službou jej doporučit pro uložení při podmíněném propuštění.

4. Veřejnost

Především probační dům je silným tématem, které rezonuje v místní komunitě. Je potřeba pravidelně komunikovat jak na místní úrovni, tak i úrovni vyšší, jaký smysl jednotlivé aktivity mají, jak jsou zajištěny, jak probíhá komunikace a jak jsou případná rizika řešena. Zároveň je potřeba komunikovat přínos aktivit v dlouhodobé perspektivě.

5. Klienti Probační a mediační služby nebo pachatelé trestných činů ve výkonu trestu odnětí svobody

Tato skupina představuje potenciální účastníky jednotlivých programů, ať už poskytovaných programovými centry, nebo v rámci pobytu v probačním domě. Vedle povinnosti uložené jim soudem (v případech odklonů státním zástupcem) je možné programy absolvovat i dobrovolně, v obou případech je však klíčová motivace klientů, jejich porozumění, k čemu program slouží a jaký přínos pro ně může představovat jeho absolvování. Reálná očekávání od programu mohou napomoci pozitivní změně v jejich chování a řešení problematických situací. Vliv na úspěšnost resocializačního procesu má

také podpora ze strany rodinných příslušníků pachatele. Do této cílové skupiny je tak zahrnuta i rodina pachatele.

6. Odborná veřejnost

V neposlední řadě je potřeba i mezi odbornou veřejností neustále rozvíjet povědomí o Probační a mediační službě, o poskytovaných službách, výsledcích její práce a snahách posunout kvalitu práce a přispět ke změně ve společnosti. Zejména sem spadají pracovníci justice, právníci, neziskové organizace, studenti relevantních oborů, zahraniční partneři, kteří s Probační a mediační službou spolupracují na dalších programech, projektech či vzdělávacích akcích.

Témata komunikace

Témata, která v průběhu realizace budeme prostřednictvím jednotlivých nástrojů, sdělovat:

Probační a mediační služba, její činnost a zařazení programů mezi poskytované služby

Programová centra a probační dům jsou součástí Probační a mediační služby, navazují na každodenní práci probačních úředníků a umožňují věnovat jednotlivým klientům více času k řešení konkrétních témat každého z nich. První dva roky fungování obou aktivit jsou financovány z Norských fondů a jejich primárním cílem je **nalézt optimální model fungování programových center i probačního domu** jak v rámci Probační a mediační služby, tak i navenek vůči klientům i orgánům činným v trestním řízení. Pětiletá udržitelnost projektu dává záruku, že se obě aktivity, programová centra i probační dům, stanou stabilní součástí organizace.

Bezpečná společnost

Jedním z hlavních cílů Probační a mediační služby je ochrana společnosti a přispívat k zajištění jejího bezpečí. Jedním z prostředků, jak zajistit bezpečnější společnost, je **pomoci našim klientům s jejich fungováním ve společnosti**, případně s jejich návratem po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Klient, který si je vědom rizik vlastního chování, který rozumí příčinám své vlastní kriminality, učí se s nimi pracovat a zvládat je, je zároveň také člověk, který hledá své místo ve společnosti ve formě společností akceptovaných modelů chování a nikoli mimo ně.

Restorativní justice

Koncept restorativní justice stojí na myšlence, že smyslem trestní politiky není pouze stanovení adekvátního trestu za spáchaný čin, ale že takový čin zanechává za sebou stopu i ve společnosti, u konkrétních osob, rodiny, obětí, v komunitě, a že je nezbytné tyto rány léčit. K prostředkům, které pomáhají otevřít debatu mezi pachatelem, obětí a společností patří zejména tzv. programy restorativní justice, kterými jsou mediace a rodinné skupinové konference, ale také úkony probace, a řada dalších nástrojů, které Probační a mediační služba pravidelně vykonává. Jednotlivé programy poskytované programovými centry i resocializační program probačního domu vychází ze stejného principu, který vidí klienta jako součást společnosti. Snaží se klienta na dopady jeho činnosti upozornit a v kontextu jeho

fungování i trestu jej vést k tomu, že **narovnání vztahů s rodinou, obětí i komunitou** jsou nezbytným předpokladem k plnému návratu do společnosti.

Smysl a přínos resocializačních programů, zařazení klientů, kvalitní pracovníci

Resocializační programy, ať už poskytované programovými centry nebo v rámci pobytového resocializačního programu probačního domu, **nejsou automaticky zárukou úspěchu, ale je potřeba splnit řadu dalších podmínek**, aby existovala šance na reálnou změnu. Programy naplňují svůj smysl právě jen tehdy, jsou-li dobře organizovány, jsou-li poskytovány v prostředí důvěry a bezpečí, jsou-li ukládány klientům, pro které jsou vhodné, jsou-li poskytovány lektory, kteří jsou jak odborně zdatní, tak také dokážou navázat s klienty vztah a vést a motivovat je ke změně postoje. Věříme, že **Probační a mediační služba je vzhledem ke svým dvacetiletým zkušenostem v práci s pachateli trestných činů garantem takového zacházení a že její zaměstnanci mohou dostát vysokým nárokům**, které jsou na ně kladeny.

Dopad probační práce na jednotlivé klienty

Teoretické modely fungování resocializačních programů, význam restorativní justice nebo koncept bezpečné společnosti jsou často ideami, které nedokážou širokou veřejnost oslovit tak, jako konkrétní příběhy. Jejich prostřednictvím při dodržení všech zákonných povinností o ochraně osobních údajů i při dodržení ochrany důstojnosti našich klientů lze demonstrovat konkrétní fungování práce Probační a mediační služby a výsledky. Je dobré prezentovat jak případy úspěšné a pozitivní, tak i ty, které jsou svou podstatou složitější. **Resocializační programy jsou šancí a příležitostí ke změně, nejsou a nemohou být zárukou změny.**

Zahraniční inspirace

Probační a mediační služba je dlouholetým členem evropské sítě probačních služeb a i díky ní jsme rozvinuli spolupráci s **Vězeňskou službou Norska** (Kriminalomsorgen), jejíž činnost zahrnuje také oblast probace. Naším partnerem při plnění tohoto projektu je konkrétně její probační pobočka a dům na půl cesty v regionu Buskerud. Využíváme jejich zkušeností při organizaci programových center i při přípravě probačního domu a **učíme se z jejich chyb a těžíme z jejich úspěchů**, které se snažíme převést do reality českého justičního prostředí. Věříme, že o to jednodušší bude naše cesta za splněním všech našich představ, co by měly být a jak by měly sloužit programová centra a probační dům.

Komunikační prostředky

Tištěná média

- využití celostátních, regionálních i místních médií (obecní časopis, krajské listy apod.), odborná a stavovská periodika, tiskové zprávy
- informační letáky a další informační materiály pro pracovníky Probační a mediační služby, Vězeňské služby ČR, justice a širší veřejnost
- billboard během renovace probačního domu odkazující na financování projektu Norskými fondy, po dokončení renovace bude billboard nahrazen stálou pamětní deskou

Online

- webové stránky
  - webová stránka projektu u Probační a mediační služby v češtině i angličtině
- sociální sítě
  - textová, obrazová a video dokumentace (z realizace projektu, představení práce s klienty v programových centrech a v probačním domě – např. „jeden den v životě klienta resocializačního centra“ + „jeden den v životě obyvatele probačního domu“)
  - typologie příběhů klientů – představení vztahu klient-město, klient-probační úředník, klient-rodina (náprava vztahů k rodině)
- články v národních, regionálních a místních médiích, články v odborných magazínech

Přímá komunikace

- přímá komunikace bude probíhat v závislosti na opatřeních proti šíření onemocnění Covid-19 (u jednotlivých akcí bude případně přistoupeno k alternativní formě komunikace/prezentace projektu) – poskytování informací, školení apod.
- tiskové konference, veřejná slyšení a besedy, přednášky pro odbornou i laickou veřejnost, exkurze pro odbornou veřejnost v probačním domě
- v rámci projektu proběhnou tři tiskové konference: 1) u příležitosti spuštění resocializačních programů v programových centrech; 2) při otevření probačního domu v Písku; 3) při ukončení projektu

Harmonogram komunikace projektu

Termín	Věc	Realizace	Cílová skupina
únor 2020	veřejné slyšení na téma probačního domu v Písku, Městská knihovna Písek	ředitelství PMS	veřejnost
průběžně	informování o realizaci projektu, jeho cílech a myšlenkách pomocí sociálních sítí, webových stránek, tištěných/online článků	ředitelství PMS	veřejnost a odborná veřejnost
2021-2024	distribuce informačních letáků a dalších informačních materiálů k resocializačním programům a probačnímu domu	střediska/ředitelství PMS	veřejnost, odborná veřejnost, orgány činné v trestním řízení, pracovníci VS ČR, účastníci programů
4Q 2020 – 1Q 2021	poskytování informací o programových centrech, školení (metodika práce v programových centrech, zařazování, jednotlivé programy)	ředitelství/střediska PMS	probační úředníci, orgány činné v trestním řízení
začátek roku 2021	tisková konference u příležitosti spuštění programových center	ředitelství PMS	veřejnost, orgány činné v trestním řízení, odborná

			veřejnost
2021	druhé veřejné slyšení na téma probačního domu v Písku	ředitelství PMS	veřejnost
První pololetí 2022	informace o probačním domě, školení (metodika zařazování, náplň programu)	ředitelství PMS	probační úředníci, pracovníci VS ČR, orgány činné v trestním řízení
březen 2022	tisková konference k otevření probačního domu	ředitelství PMS	veřejnost, orgány činné v trestním řízení, odborná veřejnost
1. polovina 2024	tisková konference k ukončení projektu Zpátky do života	ředitelství PMS	veřejnost, orgány činné v trestním řízení, odborná veřejnost

Kontakty

Probační a mediační služba – ředitelství (Mezinárodní a tiskové oddělení)

MgA. Martin Bačkovský, tiskový mluvčí, 731 637 890
mbackovsky@pms.justice.cz

Management projektu Zpátky do života (Probační a mediační služba – ředitelství, Projektové oddělení)

Kateřina Vojkůvková, vedoucí projektového oddělení, 773 783 361
kvojkuvkova@pms.justice.cz

Marek Tkáč, odborný garant projektu, 778 724 265
mtkac@pms.justice.cz